

Ο ΕΡΜΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΙΩΝ

Εκδίδεται κατά Σάββατον.

Τιμή έτησια της Εφημερίδος εντός της επικρατείας Δραχ. 30.
και εκτός 36
Τιμή καταχώρησης δια τα δικασικά λεπ. 12 δι έκαστην γραμμην

“Ωσπερ εν τοις πολέμοις συμφέρι τοις εύφυχοτάτοις πρώτοις τάττειν, ούτως εν ταίς πολιτείαις λυσιτελεί τοις φρονιμοτάτοις και δικαιοτάτοις προστάται του τλήθου.” (Αριστοτελης.)

1843

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ

Συνέχεια του περι 'Ανατολικού Ζητήματος άρθρου (Ίδε το παρελθόν φύλ.)

Το 'Οθωμανικόν κράτος δέν δύναται ν' αποφύγη την έπακειλουσαν αυτή καταστροφήν, ειμή συττελλόμενον κατ' αναλογίαν, και πεπεισμεν ότι δια μόνου του μέσου τούτου δύναται ν' αναλάβη ποτέ θέσιν αληθώς σημαντικήν απέναντι των άλλων δυνατειών της Ευρώπης. Η δ' απέναντι του προς διατήρησιν των επαρχιών αβείνες θέλουσιν αποσπασθή αναπορευτικώς απ' αυτού, θέλουσιν το έννευρίσει, εν δ' ουστειλομένη αυτών εις την περί ή των προτεινομένη αναλογίαν, δύναται να επανακτήσχη την ελλειπουσαν εις αυτό ζωικότητα. Είς τί τω χρησιμεύουσιν αι επαρχίαι αυται του Δυνατέως, ειμή εις το να τω γίνωνται απ' εναντίας μέγιστον βίρος; Αι στρατιωτικαι θέσεις του Τουνεζίου και της Τριπόλεως θεωρούνται ως προφυλακή της εις την Αφρικην εισαξέως του πολιτισμού. . . . Αι Συριακαι και Αιγυπτιακαι επαρχίαι πρέπει εξ ανάγκης να κατασταθώσιν ανεξαρτηται, και τούτο η Τουρκική Κυβερνησις δέν δύναται να εμπόδιση. Ουδέ άλλο ή δύνατο να κατασ ή η δυνατήν την σύμπηξιν των επαρχιών αυτών, ειμή η σύστασις νέων εις την Μητροπόλιν της Τουρκίας θεσμοθεσιών, ή η ασφαλεία πικτος εν γένει δικαίωματος. 'Αλλ' επειδη δέν συνέθη τιαυτόν τε κατ' αλήθειαν, και επειδη το Χαϊ—δερβιζιον του Γκιουλιχανέ δέν υπήρξεν ειμή έργον χωρίς ζωικότητα τινά ευθύς μετά την γέννησιν του, αι επαρχίαι αυται έλαβον τάσιν προς απελευθέρωσιν των, και θέλουσιν την αποκτήσχη ήδη, διότι τούτο κατέστη ζητημα ισονομίας, φιλικήσφραξίας και εξευγενισμού, ή διότι έίλκυσε την συμπάθειαν της Ευρώπης και η Ευρώπη θέλει το υπερασπισθή.

Είς τοιούτην των πραγμάτων κατάστασιν το πών τείνει εις το να δημιουργήσχη νέα αρχήν (principe) καθόσον άφορα το 'Οθωμανικόν κράτος. Το κράτος αυτό πρέπει να περιστοιχίζεται από δυνάμεις μη εύραστουμένης εις την καταστροφήν του, και από έθνη εύρισκοντα το συμφέρον των εις την διατήρησιν του. Είς την παρ ήμων προτεινομένην

νείαν ανάπλασιν, ήτις θέλει εύρει ανακρινδύλωσιν σύμφωνον την κοινήν γνώμην, ή κυβέρνησις του κράτους αυτού θέλει τείη υπό την αϊγίδα του δημοσίου Ευρωπαϊκού δικαίου, και θέλει εκλείψει πλέον το διοικούν αυτήν αποκλειστικόν δικαίωμα, άλλας θέλει έχει κατ' αυτού ως άσπόνδους έχθρούς του όλα τα συμφέροντα εις τα όποια είναι πολέμιον, τα όποια καταπιεί, και τα όποια εις την ένεστώσιν των πραγμάτων κατάστασιν είναι πάντοτε έτοιμα να επικαλεσθώσιν ζήνην υπερασπισιν, δια να δυναθώσιν ν' απκλαχθώσιν από τας δικαιοπραγίας των τότε δέ μόνον . . . αυτη όταν το 'Οθωμανικόν κράτος υποδληή υπό το δημοσίον Ευρωπαϊκόν δικαίον, ή τότε ως όλα τα Ευρωπαϊκά κράτη θέλει εϊσθαι κύριον εκυτου και ελευθέρου να κρίνη κατ' τους νόμους του αλλά και τότε απαιτείται να έχη νόμους και δικαστήρια δια να τους εφαρμόζη, ο δε κώδηξ αυτού να ήναι κώδηξ πολιτικός εφαρμοζόμενος εις όλους, και ουχι κώδηξ θρησκευτικός και κατ' εξαιρετικόν μόνον τύπον.

Είς την ένεστώσιν των πραγμάτων κατάστασιν δύναται τις να εϊπη, ότι το 'Οθωμανικόν κράτος είναι αγριόδενδρον λεπτού σώματος με θάλλοντας και ύψηλου μεγέθους κλαδους εις τινες το έννευρίζουν, και ότι δια να δοθή δύναμις εις τον κορμόν του και να καρποφορήσχη απαιτείται να κοπώσιν οι εκτεταμένοι κλαδοι του, να εμπριλασθώσιν εις τας τομάς των νέων θλαστοι πολιτισμού, και να καλλιεργή ή κατ' ας επιστήμας, τας τέχνας και την διοικητικήν και κυβερνητικήν μέθοδον. . . . Τότε δέ δέν υπάρχει ουδεμίξ αμφιβολία ότι θέλει προξεί καρπούς αναλογου; των περιποιήσεων τας όποιους θέλει λάθει.

Ούτω, αποσπωμένων από το 'Οθωμανικόν κράτος των παραδουναβιων επαρχιών, της Βοσνίας, δηλ. της Σερβίας, της Βουλγαρίας της Βλαχίας και της Μολδαβίας, και των επαρχιών τας όποιας η 'Ελλάς έχει δικαίωμα ν' απαιτή ή νόμιμον κληρονομίαν της, της Κρήτης δηλαδή, της Αλβανίας, της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, αποσπωμένων επίσης της Συρίας την όποιαν η Χριστιανική θρησκεία δέν δύναται πλέον ν' άρτήη υπό την κυριότητα της Μουσουλμανικής, της Αιγύπτου ήτις μέλλει να εκπληρωσχη την μεγάλην της αποστολήν της αναγεννήσεως, των επαρχιών της Βαλχίας της Τριπόλεως δηλαδή και του Τουνεζίου αβείνες θέλουσιν μεταδίξει

υπό ίδιαν κατ' κληρονομίαν κυβερνησιν εις το έσωτερικόν της Αφρικης την του εξευγενισμού κίνησιν, έντοπωθέντος ήδη υπό της Γαλλίας εις την Αλγερίαν, θέλει δυνατή το κράτος αυτό να συνταχ' ή επί μονίμων και σταθερών β.σιων, και να βαδίζη ενεργητικώς εις την δόδον του εξευγενισμού και τη προόδου.

Βέβαια, 16 χιλιάδων τετραγωνικών λευγών γη καρποφόρος (έκτασις τοσοούτον μεγάλη όσον είναι η της Γαλλίας και της Ισπανίας συνάμα) αποτελεί αρκετά μεγιστην μερίδα δια 7. εκατομμύρια κατοίκους, εν δ' άμφοτερα τα ημικύματα Ευρωπαϊκά κράτη, κατοίκους 47 μόνον εκατομμύρια, ο έστι εις το 'Οθωμανικόν κράτος ούτω συσταλήσόμενον, απαιτούνται 40 εκατομμύρια κάτοικοι δια να πληθυνθή ως η Γαλλία και Ισπανία. "Εως ότου δέ να φθάσωσιν οι 'Οθωμανοί εις τοιοούτον πληθυσμόν πόσοι αιδνες θέλουσιν παρέρθει!

Το 'Οθωμανικόν κράτος περιοριζόμενον εις την Θράκη, εις τας Ασιατικας επαρχίας, ή εις όλας τας παρκακειμένας εις την Ασιατικην ήπειρον νήσους, θέλει εύρίσκεσθαι εις καλλίστην αναλογίαν, και δύναται αν ήξέσχη να ζή, να συγκαταριθμηή μεταξύ των της πρώτης ταξέως επικρατειών. Δέν είναι η μεγάλη έκτασις ήτις αποτελεί την δυναμιν ενός όποιουδήποτε κράτους. Το αγριόδενδρον είναι αδύνατον και άκαρπον, μεταφτυεούμενον όμως και καλλιεργούμενον, λαμβάνει δύναμιν και καρποφορεί. "Επειτα το 'Οθωμανικόν κράτος θέλει περιοραττεσθαι ούτω από τα Βαλκάνια, από τω όρη της Ροδόπης ή τον ποταμόν Μχρίσα θέλει κατέχει τον Βόσπορον, τα Δαρδανέλια, ή όλην την περιοχήν του Μαρμαρά, και θέλει συμπεριλαμβάνει άκομη πλέον των 600 λευγών εις την μεγάλη έραν του διαμέτρον. Ποιον έθνος της Ευρώπης έχει αυτην την έκτασιν; — Και έπειτα αν οι Τούρκοι δέν είναι εύχρηστημενοι εις την ωραίου μερίδα ήτις τω; αφήνεται, είναι καιρός να παραδοθή η Ασία εις τον εξευγενισμόν, και η σύστασις ενός χριστιανικού κράτους, κατ' την αναλογίαν αυτήν, είναι πρώμα ορθώτατον. Οι Τούρκοι κατέκτησαν άλλων τύπους, άλλος κατακτώσιν απ' αυτούς τους ίδίους τόπους μετά την βροχήν τα ύδατα επιστρέφουν εις την θάλασιν. Ο κα ε ρ ο ς δέν άνα γ ρ ά φ ε ι την νομιμότητα των έθνών! Καθ' όσον άφορα την Κρήτην, είναι μέγιστη

αδικία να μὴ δοθῆ εἰσέτι εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι ἐκτός πάσης ἀμφιβολίας εὐλογος ἢ ἄμεσος εἰς αὐτὴν ἐπιστροφή. Καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν μας, καὶ ἢ κρίνονται ἄξιαι σημειώσεως αἱ ὑπεροχαὶ τῶν πληθυσμῶν, αἱ παρκτηρηθῆ τὸ ποσοῦν τῶν εἰς τὴν νῆτον ταύτην Τούρκων. Ἐξαιρουμένων ἐκείνων οἱ-τινες φυλάττουσι τὰ φρούρια εἰς τὰ ὀρεῖα φαίνονται οἱ ἴδιοι ὡς αἰγυμάλωτοι, κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ἀναλογεῖ εἰς τούρκους πρὸς ἕκτον χριστιανούς. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν εἶναι μεγίστη βλακία τῆς Εὐρώπης νὰ μὴν εἰς τοιαύτην θέσιν ἀπέναντι τῶν Τούρκων. Τοῦτο πρέπει νὰ τελειώσῃ μίαν ἡμέραν. Ἡ τιμὴ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ὀνόματος, ἡ ἡσυχία τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος, τέλος πάντων ἡ δόξα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπαιτοῦν μεταβολὴν εἰς τὰ πράγματα. . . Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπεν· « Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι. » Ἐφθασεν ἡ στιγμή καθ' ἣν οἱ μουσουλμάνοι ὀφείλουσι νὰ ἀποδώσωσι τὰ τῶν χριστιανῶν τοῖς χριστιανοῖς.

Ὅταν εἶπαμεν προηγουμένως ὅτι αὐτὴ ἡ ἀνάπλασις τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους νὰ γίνῃ μὲ τὸν συμφηρισμὸν τῆς χειραρσίας τῶν βεζίρων, τὸ εἶπαμεν διότι πεπειθᾶμεν ὅτι, ἀνευ τῆς ἐξαιρετικῆς πράξεως ταύτης, τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, καὶ ἂν περισταλὴ ἀκόμη, δὲν δύναται νὰ ἀνοψωθῇ διότι, καθ' ὅσον δὲν ἔσται ἀναλλοίωτος ἡ ἀναλλοιωμένη, εἰ Τούρκοι εἶναι ἀνεπίδεκτοὶ ἐξευγενισμοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ των. Καὶ ἂν οἱ χριστιανοὶ δὲν ἦναι δεκτοὶ διὰ νὰ ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα διὰ τῆς ἰσονομίας, ἂν οἱ ξένοι δὲν ἦναι δεκτοὶ διὰ νὰ συμμετέχωσι τῶν τοπιῶν κατακτήσεων, τὸ ὀθωμανικὸν κράτος δὲν θέλει ἀναγεννηθῆ ποτὲ ἂν καὶ περιεσφαλμένον· ἢ ἡ μεγαλύτερα ὑπηρεσία τὴν ὅπου ἂν δύναται νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸ ἡ Εὐρώπη εἶναι, νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ τὸ χρέος τοῦτο εὐθὺς εἰς τὴν σύστασίν του. Ὁ μόνος σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον ἐζητήσαμεν νὰ γείνη ἡ ἀνάπλασις αὐτῆ τοῦ βασιλείου ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὀθωμανία εἶναι, τὸ νὰ ἐξαλειψώμεν τὰ ἔγνη τῆς ταρταρικής ὀρδῆς καὶ διὰ νὰ συμπεριλάβωμεν ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, τοὺς ἀπογόνους δηλαδὴ τοῦ Ὀθωμάνου ὅστις ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν γεννεάν του, τοὺς Ὀσμανλίδας.

— Γράφουν ἀπὸ τὰς ὄχθας τῆς Βάρθας, τὴν 4. Μαρτίου εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Ῥήνου Ἡ ἀποστολὴ τοῦ λοχαγοῦ τοῦ Ῥαδοβιτς διὰ τῆς Πετρούπολις ἐπροξένησε μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὴν Γερμανίαν. Πιστεύεται ὅτι εἶναι ἐπιφορησμένος νὰ ἐνεργήτῃ συμβιβασμὸν τινα ἀφορῶντα τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ τῆς Γερμανικῆς ἐταιρίας τῶν τελωνίων· ἀλλ' ἡ κοινὴ γνώμη εἶναι ὅτι ὁ διπλωμάτης οὗτος εἶναι προσέτι κομιστὴς ἐπιστολῶν ἀφορῶν τὸν ὀριστικὸν κανονισμὸν τῶν πολιτικῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Δουνάβου· ὑποθέσεων. Εἶναι γνωστὸν δὲ, αὐταῖς περιπλέκονται ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν, καὶ ὅτι μὴ γερμανικὴ δύναμις δύναται νὰ παραχθῇ μεγάλως. Ἡ Πρωσία, ἥτις δὲν ἀνδραγχεύεται

εἰς τοῦτο κατ' εὐθείαν, φαίνεται ὅτι περιστάσει τὸ μέρος τοῦ μετὰξουτος. Καθεὶς βλέπει οὕτως ὅτι ἡ Αὐστρία προπλησιάζει κατ' ὀλίγον ὀλίγον μὲ τὴν Πρωσίαν.

— Ὁ Μόρνιγκ - Ἐλάροδ, λησμονῶν τὴν συνήθη προφύλαξίν του, λέγει ὅτι ἀπὸ ἰδιαιτέρης ἐπιστολῆς καὶ ἀνταποκρίσεως ἀναγερούσας τὴν συνομιλίαν κατὰ τοῦ νέου πρίγγιπος τῆς Σερβίας, ἐξάγεται ὅτι αὐτὴ ὑπεθάλη ἀπὸ τὴν Ῥωσίαν. Οἱ συλληφθέντες συννομοὶ ἀμολογοῦν οἱ-ὅτι αὐτοὶ ἐνήργησαν κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβον ἐδηγίαν ἀπὸ τὸν πρίγγιν Ῥώσσου, καὶ εἰς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρέθη μεγάλη ποσότης χρυσοῦ ἀμολογεῖ τὴν ἔλαθε ἀπὸ τὸν πρᾶκτορα τούτου αἱ κατηγορίαι αὐταὶ εἶναι πολλὰ βαρεῖαι ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῶν ἀδιάφοροι. Ἐν τοσούτῳ ἡ Ῥωσικὴ βασιουργία ἔγεινε τοσούτον γνωστὴ εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Τουρκίας, ὥστε δὲν δύναται νὰ μὴ πιστεύωμεν θεμελιωδῶς τὰς κατηγορίας αὐτάς. Ἡ κατηγορία αὐτὴ διεφημίθη δημοσίως καὶ κοινῶς νομιζέται ἀξιοπίστως εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Σιρ Στραμφόρδ Κάνιγκ ἔστειλε πιθανῶς περὶ τοῦτου εἰς τὴν Κυβερνήσιν του κάτι περισσότερον πρᾶκτικῶς δεσπῶντις· λόγος γίνεται περὶ νέου τινὸς συνταγματικοῦ πολιτεύματος δοθέντος ἀπὸ τὴν Πόρταν εἰς τὴν Βοσνίαν. Μένει νὰ μάθωμεν πῶς τὰ μερικὰ αὐτὰ συμβῆντα θέλουσι τείνει εἰς τὴν στερεύσιν τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους· ἀλλὰ φερόμεθα ὅτι εἰς Βοσνίαν τὸ πλίτευμα τοῦτο νὰ μὴν εἶναι τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῶν εἰς τὴν πλησίον ἑπανίαν τῆς Σερβίας περιοδικῶν ἀλλαγῶν τούτων.

— Γράφουν ἀπὸ τὴν Βιέννην, τὴν 5. Μαρτίου. Ἐσχάτως εἰς ἔμπορος εἰδήμων τῆς Κίνας μᾶς ἀνέφερε τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ τόπου τούτου περιεργα. Ἡ ἔμπορικὴ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Κίνας συνθήκη ἀνησυχεῖ τὴν Ῥωσίαν· εἶναι φόβος μήπως τὸ ἀγγλικὸν ἔμποριον βλάψῃ τὸ Ῥωσικόν. Ἦδη ἄρχισαν οἱ Ἀγγλοὶ νὰ εἰσάγουν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Κίνας σημαντικὰς ἀπὸ τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας πραγματείας, τὰς ὁποίας ἠλλαξάν μὲ τὰ προϊόντα τῆς Κίνας ἢ ἐδῶσαν εἰς μικρὰν τιμὴν, διότι οἱ Κινεζοὶ ἔχουν ὀλίγον ἀργύριον. Οἱ ἔμποροι οὗτοι θέλουσι δὲν τὸ ἔμποριον τοῦ ὁποίου θέλει ἐξακολουθεῖ διὰ πάντα.

(εἰς τῆς Νομοθετικῆς)

— Εἰς τὴν γενικὴν ἐφημερίδα τῆς Λειψίας ἐμπεριέχονται τὰ ἀκόλουθα.

Κωνσταντινούπολις, 8 Μαρτίου. Ἡ ἀναφεῖσα μεταξὺ τῶν καθολικῶν καὶ τῶν ἡνωμένων Γραικῶν διαφορά περὶ τοῦ ζητήματος περιστρεφόμενου εἰς τὸ, ἀνοὶ καθολικοὶ ἱερεῖς εἶχον τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα νὰ φέρουν τὸ καλιμαύχιον (α), δὲν ἐτελείωσιν ἀκόμη. Ἡ σύνοδος ἐξέτασε τὸ ζήτημα καὶ ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν Κυβερνήσιν τὴν γνώμην τῆς, ἥτις εἶναι ὅτι τὸ καλιμαύχιον δὲν δύναται νὰ τὸ φέρῃ ἄλλος πρὸς τὸν ὀρθόδοξον κληρὸν. Ἡ Συμφέροντα πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ὑποκρύπτονται καθ' αὐτὸ εἰς τὴν ἐριδὴ αὐτὴν ἥτις, ἐκ πρώτης ὄψεως, φαίνεται παιδαριώδης. Ἡ δὲ δύο ἐτῶν, ὁ πατριάρχης τῶν ἡνωμένων Γραικῶν τῆς Συρίας ἐπροσπάθησε νὰ πείσῃ τὴν ὀθωμανικὴν Πόρταν διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἀδειαν εἰς τὸν κληρὸν τοῦ νὰ φέρῃ τὸ καλιμαύχιον. Ὁ Κ. Πουνοῦ τὸ ὑπερασπίζετο, ἡ Πόρτα τὸ ἀπεποιήθη. Ἦδη πάλιν ἐπαναλαμβάνεται. Πρὸ ἐνός μηνός, (α) εἰς τὸ πρῶτότυπον καλεῖται καλιμάχιον.

ὁ Πατριάρχης ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Πόρταν μίαν ἀναφορὰν τὴν ὁποίαν ὁ Κ. δὲ Βουρκενιὺς ἐντόνω ὑπεστήτηξεν καθ' ἃ ἀντιπρόσωπος τῆς δυνάμεως ἥτις ὑπερασπίζεται τὰ δικαιώματα τῶν εἰς τὴν Ἀνατολήν καθολικῶν.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ Πόρτα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν χριζόμενος μᾶλλον εἰς τὴν Γαλιαν. Οἱ Ὀρθόδοξοι Γραικοὶ θέλουσι νὰ ἐμποδίσουν τοὺς ἡνωμένους Γραικοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ φέρουν τὸ καλιμαύχιον, διὰ τὸν φόβον ὅτι οἱ τελευταῖοι οὗτοι νὰ μὴν ἤθελον καταχωρῶνται τὴν ὁμοίωσιν τοῦ καλιμαύχου διὰ νὰ κάμωσιν τοὺς ἀμαθεῖς Σέρβους· νὰ πιστεύωσιν ὅτι δὲν ὑπάρχει κερμὴς ἀποφορὰ μεταξὺ τῶν δύο κλήρων, τὸ ὅπεσον ἤθελε εἶσθαι πολὺ βοηθὸν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ προσηλυτισμοῦ. Τὸ μυστικοσυμβούλιον τῆς Πετρούπολις δὲν ἔμεινε ἀδιάφορον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην αὐτὸ ἐσυμβούλευσε τοὺς Ὀρθόδοξους Γραικοὺς νὰ ἀντισταθῶσι διὰ νὰ ἀντικρούσωσιν τὴν Γαλλικὴν ἐπιρροήν. Εἶναι μάλιστα πλέον παρὰ πιθανὸν ὅτι ἂν ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα ἐσυγκατένευεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἡνωμένων Γραικῶν, ἡ Ῥωσία ἤθελε λάθει φανερὰ τὸ μέρος τῶν ὀμοθρήσκων τῆς. Ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἀποδεικνύει πόσον ἡ Γαλλία προσπαθῆ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἐπιρροήν της εἰς τὴν Ἀνατολήν.

— Εἰς τὴν Νομοθετικὴν, ἐφημερίδα τῶν Πριτίων, ἐμπεριέχονται τὰ ἐξῆς.

Γράφουν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, 12 Μαρτίου. Ἡ θρησκευτικὴ διαφορὰ συμβῆναι μεταξὺ τῆς ἀγίας-Καθέδρας καὶ τοῦ μυστικοσυμβουλίου τῆς Πρωσίας λαμβάνουν ὀδὸν χαρακτῆρα ἐντονότερον, καὶ πρὸ πολλοῦ καλεῖται ἀκολουθεῖν ὁ ἀρρόηξις τις ἂν δὲν ἐπικυλιεῖτο καταστροφή. Ἡ Ῥωσικὴ διπλωματία προσπαθεῖ ἀδικαιότως νὰ δικαιώσῃ τὰ ληφθέντα εἰς Πελοπόννησον καὶ εἰς Ῥωσίαν μέτρα ἐναντίον τῶν καθολικῶν, καὶ νὰ ἀπειδείξῃ εἰς τὴν ἀγίαν-Καθέδραν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας δὲν ἔχει παντελῶς σκοπὸν νὰ προβάλῃ τὰ δικαιώματα τῶν καθολικῶν ὑπηκόων της.

Μὲν ὅλα ταῦτα, ἡ ἀγία-Καθέδρα νομιζεῖ ὅτι ἐξήντησεν ὅλα τὰ συμβιβαστικὰ μέσα· ἡ ὑπόμνησις τῆς ἐφθασεν εἰς τὸ ἄκρον, καὶ εὐρίσκειται εἰς ἀμνηστικόν, ἀλλὰ δὲν θέλει ποτὲ κάμῃ τὴν παρεμικρὰν ὑποχώρησιν ἥτις δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὡς τυφλὴ παραδοχὴ ἢ ἔγκρισις ἀποβλήπουσα τὰ πράξεις τῆς Ῥωστικῆς κυβερνήσεως. Κατὰ τὸ νέπειον, λόγος γίνεται πρὸ τινος καιροῦ περὶ τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἔχει ὁ ἅγιος-Πατὴρ διὰ νὰ διευθύνῃ οὐ πολὺ μίαν θρημαγερικὴν εἰς τὸ συνέδριον τῶν Καρθηναίων, δι' ἧς νὰ τοὺς ἐκθέσῃ τὰ παραπονετὰ τῆς ἀγίας-Καθέδρας, διὰ νὰ προλάβῃ οὕτως τοὺς ἐλέγχους οἱ-τινες δύναται νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὴν διὰ τὴν ἀξιοκατάκριτον ἀμελείαν τῆς ἐπὶ τὰ συμφέροντα τὰ ὅποια ἀνάγονται εἰς τὴν μέρμηραν τῆς Α. Α. Καθεὶς ἐννοεῖ εὐκόλως ὅτι εἰς παρομοίας περιστάσεις πᾶσα διεπραγματεύσεσι ἀποδίνει ἀνευ ἀποτελέσματος. Ἡ ἀγία-Καθέδρα ζητεῖ τὴν ἐκπτώσιν πολλῶν ἐπισκόπων, τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀφαιρεθέντων ἀπὸ τὸν κληρὸν κλημάτων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν παραχωρηθησῶν τοὺς σχηματικῶς Γραικοὺς, τὴν παραδοχὴν ἐννοουτζίου (ἀντιπροσώπου τοῦ Πάππα) εἰς Πητρούπολιν μὲ ἐλευθέρην ἀνταπόκρισιν. Ποτὲ δὲ θέλει κάμῃ τὸ Ῥωσικὸν μυστικοσυμβούλιον αὐτὰς παραχωρήσεις· ἐκ μέρους του, τὸ Ἔωσον μυστικοσυμβούλιον ζητεῖ τὴν ἐκπύρωσιν περὶ αὐτοῦ ἐκλεβθέντων ἐπισκόπων. Προσπα

Ἐκ Τήνου, τὴν 28 Μαρτίου 1813.

Περιγραφή τῆς κηδείας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου πρώην Σχολάρχου Τήνου Κ. Εὐστράτιου Πέτρου.

Τὸ κοπερὸν τοῦ θανάτου δρέπανον, ἀδικαιώτως φερόμενον πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐπὶ γῆς ἄρχοντας τε καὶ ἄρχομένους, πλουσίους τε καὶ πένητας, φιλοσόφους τε καὶ ἀμαθείς, ἀρίστο σημερινὸν περι ὦραν 11 Π. Μ. ἀπὸ τοῦς κόλπους τῶν Τηνίων, καὶ οἰκείων του, ἓνα τῶν ἐνκαρτετέρων ἀνδρῶν, τὸν σοφὸν πρώην Σχολάρχην Τήνου Κ. Εὐστράτιον Πέτρου τῶν ἐκ Κυθωνίων.

Ὁ ἄωρος θάνατος τοῦ οὐρίου τούτου καὶ ἐνκαρτετάτου ἀνδρὸς μόλις διαδοθεὶς εἰς τὴν πόλιν Τήνου, ἐξήπλωσε ζωφερὸν πέικλον πένθους καθ' ὅλων αὐτῆς τὸν οὐρίζοντα, καὶ συνεκίνησε τὰς ψυχὰς ἀπάντων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε διακρυγέοντες συνηπαντῶντο ἀλλήλοισι, καὶ ἔλεγον· « Ἡ Τήνος μελανοφερὴ σήμερον, στερηθεῖσα ἑνὸς τῶν καλῆτέρων πολιτῶν τῆς, ἑνὸς τῶν ἠθικωτέρων εὐεργετῶν τῆς, τοῦ σοφοῦ Εὐστρατίου ὅσοι ἐσπουδαζαν πρὸ αὐτῶ (καὶ ἐκ τούτων εἶναι πάντες, ὅσοι Τήνιοι τὴν πατρίδα ὑπηρετοῦσιν εἰς διαφόρους δημοσίους καὶ δημοτικὰς θέσεις, οἱ μὲν ὡς Τελῶναι, οἱ δὲ ὡς ἐλεγκταί, οἱ δὲ ὡς ὑποδιοικηταί, οἱ δὲ ὡς γραμματεῖς παρὰ Διοικήσεις καὶ Δημαρχίας, καὶ ἄλλοι ἄλλως), πενθῶσι στερηθέντες τοῦ Διδοσκαλοῦ καὶ ἠθικοῦ πατρὸς των, τοῦ οὐρίου τῆς ἠθικῆς ὑπάρξεώς των. » Καὶ δικαίως διότι, ὡς ἔλεγε ποτε καὶ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος διὰ τὸν διδασκαλὸν τοῦ Ἀριστοτέλην, οἱ ἀνθρώποι λαμβάνουν ἀπὸ τοῦς φυσικοῦς γονεῖς τὸ ἀπλῶς ζῆν, ἀπὸ δὲ τοῦς διδασκαλοῦς τὸ εὖ ζῆν· ἐπομένως οὐδεὶς οὐκ ἐπιπλέον τι εἰς τοὺς ἠθικοὺς τούτους γονεῖς των, καθ' ὅσον οὐκ εἶμι μόνον τοὺς παραδέδον εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν λογικῶν ὄντων ἀληθεῖς ἀνθρώπους, καὶ καθ' ὅσον ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἰψίστου προορισμόν.

Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διοικητὴς Τήνου Κ. Ἰωάννης Θεοτόκης, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σοφοῦ Εὐστρατίου, ἠσθάνθη μεγίστην ἐν ἑαυτῷ τὴν συγκίνησιν. Ἀναλογιζόμενος δὲ τὰς μεγάλας ἠθικὰς εὐεργεσίας, τῶν ὁποίων ἐν διαρκείᾳ δεκαεπτά ὁλοκλήρων ἐτῶν ὑπῆρξε παροχὴς καθ' ὅλην τὴν Τήνον, θεώρησε δίκαιον ἀπονεμηθῆν πλήρη εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν ἱεράν σκηνὴν τοῦ θανόντος· καὶ ἐπὶ τοῦτο πύραυλα ἐξέδοτο πρόγραμμα, δι' οὗ ἐπροσκάλεσε ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Διοικήσεως δημοσίους, ἐπαρχιακοὺς καὶ δημοτικοὺς πάντος βαθμοῦ καὶ κλάδου ὑπαλλήλους, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν τοῦ νεκροῦ, προσδιορίζων καὶ ὦραν κατάλληλον διὰ τὴν ἐκφορὰν τὴν 3 Π. Μ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ παρέδωκε τὸ πνεῦμα του εἰς χεῖρας τοῦ Δημοουργοῦ τοῦ παντός, συνέβησαν ἀδικαιώτως εἰς τὴν οἰκίαν του πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, διὰ νὰ τὸν κατασπάζωσι. Βλέποντες τὸν δὲ, ἀνεπέλου εἰς τὴν μνήμην των τὰ τῶσα ἠθικὰ εὐεργετήματα, τὰ ὁποῖα μετεδωκεν ἀφθόνως εἰς τὸν λαὸν τῆς Τήνου.

Κατὰ τὴν 3 ὦραν Μ. Μ. ὁ Κ. Διοικητὴς

Τήνου, συνωδευμένοι μετ' ὅλους τοὺς τε δημοσίους καὶ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἅπαντας ἐν πενήτῳ σολῇ, ἐφύλασεν ἐξω τῆς οἰκίας τοῦ νεκροῦ, καὶ μετὰ μικρὸν ἐφθασεν καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολιτὴς Κυκλάδων (τυχῶν κατὰ συγκυρίαν ἐνταῦθα,) μετ' ὅλων τὸν κληρὸν του. Ἐπὶ δὲ διαλογίζετο διὰ τίνος ὁδοῦ νὰ φέρωσι τὸν νεκρὸν εἰς τὸν ἱερόν τῆς Εὐαγγελιστρίας Νηόν, ὁ ἠθροισμένος λαὸς ἠτήσατο νὰ περιφερῆθῃ διὰ τοῦ νεκροφορείου καθ' ὅλην τὴν πόλιν, διὰ νὰ τὸν ἀποχιρευτίσωσι τελευταίων καὶ διαπαντός, ὅσοι καὶ ὅσοι ἐκ περιτάσεων δὲν ἠδύνατο νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν του. Αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ κληρὸς ἐνέδωκαν εἰς τὴν δικαίαν ταύτην καὶ ἀπὸ αἰσθημα εὐγνωμοσύνης προερχομένην αἴτησιν τοῦ λαοῦ καὶ ἀμέσως ἐτέθησαν ἅπαντες εἰς κίνησιν.

Δώδεκα παῖδες μελωδῶντες προηγουντο τῶν ἱερέων, ἐδεδυμένοι στιχάρια μετ' ἐπιμήτους ταινίας εἰς ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας καὶ φέροντες ἕκαστος, οἱ μὲν Στραυροὺς μετ' ἡμιχίτων, οἱ δὲ ἐξαπτερυγα, οἱ δὲ φανούς, καὶ ἄλλοι λαμπάδας ἀνημμένας. Παρεπορεύοντο ταῖς πλατείαις ὡς εἴκοσι ἱερεῖς ἐνδεδυμένοι τὰς ἱερατικὰς στολάς, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ Σ. Μητροπολιτὴς περιτριχίτιμος ἀπὸ τοῦς παρακολουθούντας διακόνους· μετ' αὐτοὺς ἤρχοντο οἱ ἠδύφωνοι μουσικοὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας Ναοῦ, παθητικώτατα ψάλλοντες. Κατόπιν αὐτῶν καὶ πλησίον τοῦ νεκροφορείου ἠκολούθουν κατὰ στίχους οἱ ἐνταῦθα Ἑλληνοδιδασκαλοὶ ἐν πενήτοις στολαῖς καὶ ὁμοίαις ταινίαις κατὰ τοὺς ἀριστεροὺς βραχίονας, φέροντες λαμπάδας περιδεδεμένας καὶ ταύτας μετ' ἐπιμήτους ταινίας. Εἶπετο τὸ νεκροφορεῖον, κρατούμενον μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ὑπὸ ἀσκεπῶν πλοίρχων καὶ ἄλλων ἀνδρῶν, διὰ τελεσάντων ὡς μαθητῶν τοῦ ἀποδιδάσκοντος· μετ' αὐτὸν παρεπορεύθη ὁ Κ. Διοικητὴς μετ' ὅλων τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ Ναοῦ, περιεζωσμένος ἀπὸ τοῦ δεξιῦ ὤμου μέχρι τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς πλατεῖαν πένθυμον ταινίαν. Κατηρεῖς ὅλοι ἐδάδιζον βραδυποροῦντες. Διαρχομένων δὲ διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, ἠκούοντο ἀκατάκυστοι κλαυθμοὶ καὶ αἰμωγαὶ πανταχόθεν, καὶ φωναὶ δικεκομμένας, ἠνωμένας μετ' ἀδάκρυτα, « Ἐξέλθετε, ἐν ἰσότητι τὸν παλαιὸν καὶ κοινὸν τῆς Τήνου Διδασκαλὸν, τὸν ἐνάρετον Εὐστράτιον! » Ἐπεγείοντο δὲ βροχηθῶν ἀπὸ τὰ πλάγια καὶ τοὺς ἐξώστας τῶν οἰκιῶν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ καὶ τῶν παραπορευομένων νάματα εὐώδη, καὶ ἄνθη ἐκρινά.

Μετὰ μακρὰν καὶ πενῶδη περιφορὰν ἐφθασεν τέλος μετὰ τοῦ νεκροῦ εἰς τὸν ἱερόν τῆς Εὐαγγελιστρίας Ναοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ οὐρίου κατετέθη ὁ κρῖθαιος κατέλαβον δὲ οἱ ὑπάλληλοι, ὁ Κληρὸς, οἱ Μουσικοὶ, καὶ οἱ πολιταὶ ἕκαστος τὴν οἰκίαν θέσιν, διὰ νὰ ψαλῆ ἡ νεκροσύνη ἀκολουθία. Ἀληθῶς ἦτο θέλημα ἄξιον πολλῶν δακρύων νὰ βλεπῆ τις σφραγίσαν εἰς τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ καὶ εἰς τὸν κῆρον τοσοῦτον πλῆθος, ὥστε μῆλον ἂν ἀφ' ὕψους ἐρίπτετο, δὲν ἐπίπτετο κατὰ γῆς, καὶ ἐν τῷ μίση τῶν περιστιχῶντων δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τὸν Σ. Μητροπολιτὴν ἱερέων τὴν ἐφορκίδα τοῦ Χάρωνος, φέρουσαν ἐν ἑαυτῇ ἄπνοιον ἤδη καὶ κοιμώμενον τὸν νήδυμον τοῦ θανάτου ὑπὸν, τὸν πρὸ μικροῦ λαλοῦντα καὶ εὐχόμενον

ὕπὲρ τῆς εὐδωξείας τοῦ ἔθνους καὶ ὅλων τῶν Ἑλλήνων σοφὸν Εὐστράτιον!

Ἀφ' ἑνὸς αἱ παθητικώταται ψαλμοῦδι, τῶν Μουσικῶν ἀφ' ἑτέρου αἱ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ νεκρομένου ἀλλεπαλληλοὺς αὐχνοὶ καὶ εὐλογίαι τοῦ Σ. Μητροπολίτου καὶ τῶν ἱερέων, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ ἄπνοιον τοῦ προκειμένου νεκροῦ ὀνήγειρον παλμοὺς εἰς τὰς καρδίας ὄλων. Το δὲ ἐπὶ τοῦς ἐκφωνηθέν ὑπὸ τοῦ δακρυόβροχου ἠγρημένου μαθητοῦ καὶ εὐκρινεστέρου τῶν φίλων τοῦ θανόντος καὶ Ἑλληνοδιδασκαλοῦ Τήνου Κ. Ἀδαμαντίνου Μολοχίδου ἐπ' ἀδελφῶν παθητικώτατου λαοῦ ὄρον, καὶ μάλιστα αἱ ἀκούσθη περικοπι, « ἔχασμεν λοιπὸν ἀπὸ τοῦ μέσου μας τὸν σοφὸν καὶ ἐνάρετον Εὐστράτιον! ἔχασαν οἱ Διδασκαλοὶ ἓνα τῶν ἐναρέτων συνδιδασκάλων των! ἔχασαν ἡ Τήνος τὸν ἠθικώτατον εὐεργετὴν τῆς! ἔχασαν οἱ συγγενεῖς του τὸν καλῆτερον συγγενῆ των, τὸ καύχημα τῆς πατρίδος των! ἔχασαν οἱ μαθηταὶ του τὸν φιλοστοργότατον ἠθικὸν πατέρα των, καὶ οἱ φίλοι του τὸν εὐκρινεστῆτον φίλον των!! ἀπέσπῳν ἀπαρχῆς μέχρι τοῦς κρουνοὺς δακρύων ἀπὸ τοῦς ὀρθαλοῦς ὄλων τῶν ἀκρατῶν, ἐπιβεβαιούτων πᾶν ὅτι ἔλεγε πρὸς ἐπαίμων τῶν ἀρετῶν τοῦ τεθνεώτος.

Μετὰ τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τοῦ νεκροῦ κατέθεσαν αὐτὸν μετὰ σεβασμοῦ καὶ τάξεως εἰς τὴν τελευταίαν καὶ μόνιμον κατοικίαν του τὴν γῆν, διὰ νὰ πληρώσῃ καὶ οὗτος, ὡς ἐπραξάν καὶ ἄλλοι πολλοὶ πρὸ αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν πράξει πάντες οἱ ἀνθρώποι, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δημοουργοῦ του, « γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπαλεύσῃ » καὶ εἶπον Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἐνάρετος καὶ σοφὴ Εὐστράτιε! γῆν ἔχουσ ἐλαφράν!

Ἄλλ' ὦ ἱερά καὶ σεβασμίᾳ σκηνὴ τοῦ ἀειμνήστου Εὐστρατίου! οὐ μὲν ἀναπαύῃ ἐν κόλπους Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ τε, καὶ Ἰακώβ, ἀναλογιζομένη καθ' ἑαυτὴν τὰ ἀποστολικά ῥήματα « Τὸν ἄγιον τὸν καλὸν ἠγνώσκει, τὸν δρόμον τιτίλεα, τὴν πίστιν τετήρηκα » λοιπὸν ἀπέκείται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος » καὶ ἀκούσαν τῆς φωνῆς τοῦ Ἰψίτου λέγοντες, « εὐδοῦτε ἀγαθέ, καὶ πιστέ, εἰέλθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου. » Μὴ διαλείψῃς δὲ προσεύεσθαι πρὸς Κύριον καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πρὸς σὲ διὰ παντός εὐγνωμονούντων.

K.

Ἄριθ. 1258.

Ο

Ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Ἰωάννου Γ. Κοττίνα Γιοσηγητῆς Δικαστῆς.

Προσκαλεῖ ἅπαντας τοὺς δανεισταὶς τοῦ ἐπιρρημένου πτωχεύσαντος νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα ἡμῶν πορδικῶν τὴν εἰκοστὴν ἔστην Ἀπριλίου 1813 ἡμέραν δευτέραν τὴν τρίτην ὦραν Μ. Μ. διὰ νὰ ἐγχειρίσωσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 480 τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου τριπλοῦν καταλόγον τῶν κατ' αὐτοὺς ἔκων πρὸν ἐκπληρωσιν τῶν ἔργων τοῦ προσωρινοῦ Συνδικαίου ἐπὶ τῆς προκειμένης πτωχεύσεως.

Ἐν Ἐρμουπόλει Σύρου τὴν 17 Ἀπριλίου ὁ Εἰσηγητὴς Β. Καμπάνης